

ÅRSMELDING

2022

KRISESENTERSEKRETARIATET

Kriसेntersekretariatet
- en organisasjon for krisentre i Norge

Innhold

Innledning fra styret.....	4
Politikk.....	6
Høringer, innspill, konferanser og politisk representasjon.....	6
Informasjonsarbeid og utadrettet arbeid	8
Krisesentersekretariatet i media.....	8
Sosiale medier.....	9
Nettsiden.....	9
Nyhetsbrev.....	10
Utvalg, allianser og nettverk	10
Nordiske kvinner mot vold.....	11
Prosjekter og tiltak i Krisesentersekretariatet	11
Tiltak.....	11
VO- linjen.....	11
ROSA.....	13
Prosjekter	16
Taushet tar liv	16
Se sammenhengen.....	17
Sommeraksjonen 2022	17
Juleaksjonen 2022.....	17
Anes Romania	18
Manreport-IPV Avvergeplikt i møte med partnervold.....	18
Fagkonferansen 2022.....	18
Oppdatering/opprett av tre brosjyrer	19
Ny nettside.....	19
Organisasjon	19
Årsmøte og fagdag 2022.....	19
Styret.....	20
Styremedlemmer fra november 2021 – april 2022	20
Styremedlemmer fra april 2022 – april 2023.....	21
Etisk råd.....	22
Etisk råds medlemmer fra november 2021 – april 2023	22
Valgkomiteen	22
Valgkomiteens medlemmer november 2021 – april 2023	22

Medlemmer i Krisesentersekretariatet 2022.....	23
Om medlemmene og medlemsarbeid	24
Sekretariat.....	24
Økonomi.....	25
Oppsummering fra daglig leder	26

Innledning fra styret

Denne årsmeldingen gir en oversikt over Kriesesentersekretariatets (KSS) virksomhet i 2022.

I 2022 kom Kriesesentersekretariatet inn på statsbudsjettet! Styret innstilte dermed på, og årsmøtet vedtok at maksimum medlemskontingent for kriesesentrene skulle halveres fra 1.1.2023.

Organisasjonen har hatt stort fokus på medlemspleie og medlemsrekruttering, og mange kriesesentre har i løpet av 2022 hatt besøk av daglig leder og andre ansatte i KSS. Styret mener det er viktig at organisasjonen og medlemmene blir kjent med hverandre og at dette vil gi et enda bedre samarbeid. Organisasjonen ble i 2022 styrket ved at flere kriesesentre meldte seg inn. Styret ønsker å fortsette med både aktiv medlemspleie og rekruttering, så intensjonen er å besøke flere kriesesentre i 2023.

For første gang i historien kunne Fagdagen i forbindelse med årsmøtet i april følges digitalt på stream, og som ledd i vårt rekrutteringsarbeid ble kriesesentre som ikke var medlem av organisasjonen også invitert til å delta, både fysisk og digitalt.

Organisasjonen har vært svært aktiv og deltatt på flere politiske innspillsmøter, arrangert frokostmøte med politikere og deltatt i møter med flere organisasjoner/faglige nettverk. Det kommer forespørsler om deltagelse i langt flere fora enn det finnes kapasitet til å delta i. Dette viser at kriesesentersekretariatet har lyktes med å gjøre seg godt synlig i samfunnsdebatten.

«Lov om kommunale kriesesentertilbud» er under revidering og organisasjonen har, i samarbeid med kriesesentrene, gitt innspill til endringer i loven. Det jobbes også med å få på plass et kriesesenter for den samisk befolkning. Karasjok kommune har startet opp et hovedprosjekt som skal se på muligheter for å få et samisk kriesesenter lokalisert i Karasjok.

I 2022 var det en økning av både beboere og dagbrukere/enesamtaler ved kriesesentrene. Om deler av økningen er en konsekvens av pandemien og/eller krigen i Ukraina er uvisst. Men at bosetting av mange ukrainske flyktninger ute i kommunene påvirker pågangen ved kriesesentrene, er allerede i 2022 registrert ved flere senter. Hvordan dette vil utvikle seg videre er for tidlig å si noe om, men myndighetene bør legge til rette og styrke kriesesentrene økonomisk med tanke på dette.

Riksrevisjonens rapport av juni 2022 kommer med alvorlig kritikk av myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner.

GREVIO (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence), komitéens første rapport om Norges implementering av Istanbulkonvensjonen er nå offentliggjort. Den framhever en rekke tiltak i lovgivning og politikk i Norge, men også denne identifiserer flere områder der det kreves ytterligere tiltak fra norske myndigheters side for å overholde konvensjonens bestemmelser fullt ut.

Vold i nære relasjoner og vold mot kvinner er alvorlig kriminalitet med store konsekvenser for den som utsettes og lever med volden, ofte gjennom flere år. Denne volden utgjør et stort samfunns- og helseproblem.

Kriesesentersekretariatet vil fortsette å jobbe tett opp mot myndighetene og være en pådriver til at deres innsats mot vold i nære relasjoner økes og at Istanbulkonvensjonens bestemmelser blir overholdt. I vårt påvirkningsarbeid er vi samtidig spesielt opptatt av at politikerne tilrettelegger for at kriesesentrene har de nødvendige forutsetninger og ressurser til å hjelpe de voldsutsatte.

Styret ønsker å gratulere tidligere daglig leder av Kriesesentersekretariatet, Tove Smaadahl, som ble utnevnt av H. M. Kongen til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs orden, for hennes arbeid for voldsutsatte kvinner og barn. En velfortjent heder og anerkjennelse som Tove også deler med hele kriesesenterbevegelsen.

Styret ønsker å takke alle ansatte, medlemmer, samarbeidspartnere og økonomiske bidragsytere som har muliggjort Kriesesentersekretariatets arbeid i 2022.

Styret i Kriesesentersekretariatet

Politikk

Krisesentersekretariatet er en uavhengig paraplyorganisasjon for krisesentre i Norge som arbeider for en fremtid uten vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, og for å styrke tilbudet av krisesentre. Vår visjon er at alle som opplever vold i nære relasjoner skal få oppfylt sin rett til den hjelpen de har behov for. Krisesentersekretariatet er en idealistisk medlemsorganisasjon som skal styrke krisesentrenes arbeid utad, samt øke samarbeidet internt. Vårt politiske arbeid har som formål å avdekke mishandlingsproblematikkens karakter og omfang, øke press mot ansvarlige myndigheter og arbeide for reell likestilling i samfunnet.

I perioden har vi fulgt politikktutviklingen gjennom høringsinnspill, deltakelser på konferanser, politiske møter og øvrige henvendelser.

Høringer, innspill, konferanser og politisk representasjon

Dato	Hvor	Tema
18.1.2022	Justiskomiteen	Høring om Voldserstatningsloven
27.1.2022	Deltakelse på Januarkonferansen i Tromsø	Alvorlig vold og overgrep i nære relasjoner
3.2.2022	Innspillsmøte med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)	Samværshindring og samværsvegring
4.2.2022	Deltakelse og appell på markering utenfor Stortinget	Rettsikkerhet for kvinner – døm overgriperne
8.2.2022	Møte med rådgiver til FRPs stortingsgruppe	Utfordringer for krisesentrene
23.2.2022	Deltakelse på kurs i regi av FOKUS i retorikk, holdt av Agenda Rådgivning	Retorikk
2.3.2022	Deltakelse på Den Nasjonale likestillingskonferansen	Likestilling
3.3.2022	Møte med rådgiver til Rødts stortingsgruppe	Representantforslag om krisesenterøkonomi
3.3.2022	Deltakelse på protestmarkering i regi av MIRA-senteret	Konsekvenser av innstrammingsiltak i innvandringspolitikken
7.3.2022	Agenda rådgivning holdt kurs i medietrening for alle ansatte	Medietrening
8.3.2022	Deltok i panelsamtale i regi av Høgskulen på Vestlandet	Vold mot kvinner
18.3.2022	Holdt innlegg for Høyres kvinneforum	Krise for krisesentrene?
22.3.2022	Arrangerte frokostseminar med Barne- og familieminister Kjersti Toppe, stortingspolitikere fra SV, Høyre, Rødt og Mdg samt daglige ledere ved sju krisesentre	Krise for krisesentrene – gir kommunene et likeverdig tilbud til sine innbyggere?
20.4.2022	Innspill til Norges institusjon for menneskerettigheter	Vold mot kvinner i aktiv rus
20.-22.5.2022	Deltakelse og innlegg på Nordiske kvinner mot vold 2022 på Færøyene	Seksuell vold – et sammensatt fenomen
30.-31.5.2022	Deltakelse på ROSA-konferansen	Menneskehandel

31.5.2022	Innspillsmøte i Kultur og likestillingsdepartementet	Mandat for regjeringens mannsutvalg
1.6.2022	Høringsmøte med Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)	NIMs prosjekt om menneskerettigheter på rusfeltet
2.6.2022	Møte med Agenda Rådgiving	Arendalsuka 2022
7.6.2022	Innspillsmøte med Redd Barna og Velferdsforskningsinstituttet NOVA	Barnevernets voldsarbeid
16.8.2022	Medarrangør av panelsamtale i regi av Rød knapp – Stopp vold mot kvinner	Digitale krenkelser – vold i et teknologisk samfunn
22.8.2022	Likestillingspolitisk innspillsmøte med Rødt på Stortinget	Statsbudsjett og Krisesentersekretariatets arbeid
25.8.2022	Møte med ungdomspolitikere	Vold i nære relasjoner og Krisesentersekretariatets arbeid
26.8.2022	Møte med Den amerikanske ambassaden	Krisesentersekretariatets arbeid
8.9.2022	Møte med Colombias førstedame Veronica Alcocer	Vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, Krisesentertilbudet
15.9.2022	Lovutvalg satt ned for å følge opp tiltak 21 i handlingsplanen «Frihet fra sosial kontroll og æresrelatert vold»	Innspill til lovutvalg om negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og psykisk vold
21.9.2022	Møte med Redd Barna	Krisesentersekretariatets arbeid
23.9.2022	Deltakelse på frokostmøte i regi av Agenda Rådgivning	Statsbudsjettet
23.9.2022	Innspill til Barne- og familiedepartementet	Statsbudsjettet
23.9.2022	Innspill til SV, Høyre og Rødt	Statsbudsjettet
2.10.2022	Innlegg og deltakelse på Globaliseringskonferansen	Menns vold mot kvinner
19.10.2022	Dialogmøte med Barne- og familiedepartementet og Bufdir	Krisesentertilbudet og revidering av krisesenterloven
26.-27.10.2022	Deltakelse på Krisesenterkonferansen	Ivaretagelse av voldsutsatte – fra struktur til handling
27.10.2022	Muntlig høring i Stortingets familie- og kulturkomité	Statsbudsjettet
7.11.2022	Deltakelse på workshop i regi av King Instituttet og ROSA	Rekrutteringspraksis av migrantarbeidere til norske verdikjeder for matproduksjon
8.11.2022	Deltakelse på ROSA-konferansen	Menneskehandel
21.-22.2022	Arrangerte fagkonferanse for alle landets krisesentre	Konvensjoner i praksis – et felles grunnlag for krisesentertilbudet
24.11.2022	Deltakelse på demonstrasjon utenfor Stortinget i regi av MIRA-senteret	Kvinnelig flykninger er særlig sårbare for vold
25.11.2022	Medarrangør av arrangement i regi av Rød knapp – Stopp vold mot kvinner i anledning 25. november	Å forlate vold

25.11.2022	Appell og medarrangør av markering og fakkeltog i regi av 25.novemberinitiativet og en rekke kvinneorganisasjoner og kvinnenettverk i Oslo	Bekjemp vold mot kvinner i krig og konflikt! Stopp menneskehandel!
28.11.2022	Deltakelse på frokostmøte i regi av FOKUS	Menneskehandel
1.12.2022	Dialogmøte mellom Krisesentersekretariatet (ved styret) og Bufdir	Krisesentertilbudet og revidering av krisesenterloven
5.12.2022	Foredrag for innvandrersorganisasjoner i regi av Amatheia	Vold i nære relasjoner
6.12.2022	Deltakelse på digital RVTS-konferanse	Trygge fagfolk gjennom 15 år

Informasjonsarbeid og utadrettet arbeid

Vårt mediearbeid er helt sentralt for vår virksomhet, både for å synliggjøre og tydeliggjøre de utfordringer våre medlemmer står overfor og for sekretariatet som sådan.

Krisesentersekretariatet i media

Tallene under, for hvor ofte Krisesentersekretariatet er nevnt i media, er hentet fra Retrievers søkebase Atekst, for perioden 01.01.2022 – 31.12.2022.

Totalt antall treff: 106

Treff i nettaviser/ nettsted: 79

Treff i papiraviser: 36

Treff i TV/radio: 2

Vi har flest treff i disse kategoriene: sosiale forhold (94), kriminalitet og rettsvesen (58) og politikk (39). Siden noen saker omhandler flere temaer, blir summen høyere enn totale antall treff.

Krisesentersekretariatet har flest treff for papirartikler i NTBtekst, Dagsavisen og Klassekampen. For nettkilder er det Barne- og familiedepartementet, Stortingets Saker og Publikasjoner samt Nettavisen som gir flest treff. Når det gjelder lokalmedier gir det treff i 4 lokale fylkesmedier for Oslo. Det var mest omtale i april med 28 saker, så i januar med 16 og mars med 14 artikler.

Her er et lite utvalg av årets medieoppslag:

Økning av vold og trusler mot kvinner under pandemien. Gjest: Ane Fossum, daglig leder Krisesentersekretariatet – Bergstø og bra folk (podkast)

Grovere vold, færre beboere, flere henvendelser - NRK

Krise for Alta Krisesenter - NRK (spol frem ca 54 minutter)

Vold mot kvinner, panelsamtale 8. mars - TV Haugaland

Bekymring over praktiseringen av både varslingen til voldsofre og bruken av omvendt voldsalarm – Dagsavisen

Varsko om uforsvarlig tilbud til volsutsatte flyktninger – VG

Bekymret for økningen i partnerdrap – NRK (spol frem ca 2 timer 10 minutter)

Riksrevisjonen med krass kritikk av innsats mot vold i nære relasjoner – NRK

Vil ha flere omvendte voldsalarmer – NRK

Aner ikke hvor mye vi får – VG

Flere ukrainske flyktninger har blitt utsatt for vold i Norge og havnet på krisesenter – Dagsavisen

Sosiale medier

Krisesentersekretariatet er på plattformene Facebook, Instagram og Youtube. Vi har hatt Facebook som vår hovedkanal, men samtidig vektlagt å ha flere publiseringer på Instagram enn tidligere. I 2022 hadde vi 6607 følgere på Facebook og 1080 på Instagram.

Tall fra Facebook:

- Antall innlegg publisert: 91
- Antall besøk på siden: 6785 (+ 121% ift 2021)
- Rekkevidde: 184 354 (+ 43% ift 2021)

Innlegget med størst rekkevidde er: «H.M Kongen har utnevnt tidligere daglig leder ved Krisesentersekretariatet Tove Smaadahl til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs orden». Publisert 20. april, med rekkevidde 29 354. Det samme innlegget hadde flest reaksjoner, likes og kommentarer. (I 2021 nådde innlegget med størst rekkevidde 20 143.)

Innlegget med flest delinger er om «Påskehøytiden kan være vanskelig for mange» - publisert 11. april med 100 delinger. Nest flest delinger hadde innlegget om H.M. Kongens utnevning av Tove Smaadahl, med 95 delinger. (I 2021 ble innlegget med flest delinger, delt 96 ganger)

Tall fra Instagram:

- Antall publiserte innlegg: 55
- Antall publiserte historier: 85
- Antall besøk på profilen: 1619 (+137% ift 2021)
- Rekkevidde: 6628 (+ 898% ift 2021)

Nettsiden

Nettsiden har kontinuerlig blitt oppdatert gjennom året.

Nyhetsfeedens hovedoppslag har vært om det reviderte nasjonalbudsjettet, Tove Smaadahl utnevnt til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs orden, Rettighetsprisen og fra frokostseminaret «Krise for krisesentrene».

Det betydeligste arbeidet med nettsiden i fjor var å foreta en presis behovsavklaring med dertilhørende kravspesifikasjon for utvikling av ny nettside. Den nye nettsiden var ferdigstilt på slutten av året. Prosjekt «Ny nettside» er beskrevet senere i årsmeldingen.

Nyhetsbrev

Det har blitt sendt ut ni nyhetsbrev til medlemmene i løpet av 2022. Her har vi informert om vårt politiske arbeid, arrangementer, organisasjonsarbeid, tilskuddsordninger, prosjekter, forskning, samt nytt fra ROSA og VO-linjen.

Utvalg, allianser og nettverk

Utvalgene Kriresentersekretariatet sitter i er viktig for oss. Det er sentralt for organisasjonen å være tilknyttet et stort faglig nettverk som gir oss breddekompetanse og hvor organisasjonen tilfører perspektiver på vegne av våre medlemmer.

Navn	Øvrige deltakere	Antall møter
Referansegruppe krisesenterstatistikk	Bufdir, Oslo krisesenter, Stiftelsen Vestfold Krisesenter, Nordre Follo Krisesenter, NKVTS og Sentio	2
Referansegruppemøte om samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til vold i nære relasjoner	NOVA, NKVTS, RVTS Øst, SIFER, Alternativ til vold, Helsedirektoratet, NAV, Bufdir	1
Bidragstyper til utredning om vold mot kvinner og jenter	Utarbeidet av The Stimpson Center	2

Navn	Partnere	Tilskuddstyper	Antall møter
Rød knapp alliansen	Reform, Norske kvinners sanitetsforening, Den norske kirke, JURK, Islamsk råd, VAKE og Virke	Sekretariatet for Konfliktrådet	8
Samtykkealliansen	Amnesty, JURK, Seksualpolitisk nettverk for ungdom, Norske kvinners sanitetsforening, DIXI	Ingen	
FOKUS	Over 50 medlemsorganisasjoner	Norad, Kulturdepartementet, Grieg Foundation, Norges Juristforbund og Fagforbundet	1
Norges kvinnelobby	Internasjonal kvinneliga for fred og frihet, JURK, Kvinnefronten, Kvinnegruppa Ottar, Kvinneuniversitetet i Norden, Norsk kvinnesaksforening, Norske kvinnelige juristers forening, Norske kvinners sanitetsforening, Samisk kvinneforum	Oslo kommune	6

Nordiske kvinner mot vold

Krisesentersekretariatet er med i Nordiske kvinner mot vold (NKMV). NKMV er et feministisk nettverk bestående av representanter fra krisesentrene og frivillige organisasjoner som jobber for voldsutsatte og deres barn i Norden. Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island, Grønland og Færøyene er med i nettverket.

Referansegruppen hadde digitalt møte i januar for å gå gjennom planene for NKMV 2022 – nettverkets årlige konferanse. Konferansen har som mye annet blitt utsatt på grunn av pandemien, så sist den ble arrangert var i 2019. Møtet var også daglig leders introduksjon til gruppen og nettverket.

NKMV 2022 ble arrangert 20.-22. mai på Færøyene. Temaet for konferansen var seksuell vold. Alle de syv landene i nettverket var representert med sine organisasjoner, og det var over 200 deltakere på konferansen. Både forskere og aktivister hadde innlegg som viste hvor komplekst og sammensatt tema seksuell vold er. Blant annet ble digitale overgrep trukket fram som et stort og omfattende problem.

I desember hadde referansegruppen et fysisk møte i København. Her presenterte de ulike landene finansieringen av krisesentertilbudet i sitt land. I tillegg diskuterte man tema for NKMV 2023.

Prosjekter og tiltak i Krisesentersekretariatet

KSS har i perioden administrert 9 prosjekter og 2 tiltak.

Tiltak

Våre faste tiltak er finansiert av Justis- og beredskapsdepartementet (ROSA) og Barne- og familiedepartementet (VO-linjen). Begge har egne ansatte og fører regnskap og årsrapport separat fra Krisesentersekretariatet. Daglig leder i Krisesentersekretariatet har personalansvar for de ansatte i ROSA og i VO-linjen. Tiltakene avsetter en økonomisk administrasjonsandel til Krisesentersekretariatet.

VO- linjen

Vold- og overgrepslinjen (VO-linjen) er Norges første nasjonale hjelpelinje for personer som opplever vold eller overgrep i nære relasjoner. Tjenesten er også for pårørende, nettverk og hjelpeapparatet som kommer i kontakt med personer som opplever vold eller overgrep.

VO-linjen tilbyr støtte, råd og veiledning via telefon og chat. Telefonlinjen 116 006 åpnet i oktober 2019 og er døgnåpen, gratis og anonym. I april 2021 ble chattelinjen lansert, som også er anonym og gratis, med åpningstider alle hverdager fra kl. 09.00 til 20.00. Dermed har 2022 vært første fullstendige år med både telefon og chat.

Henvendelser

I 2022 mottok VO-linjen totalt 4061 henvendelser, hvorav 2762 via telefon og 1299 via chat.

Hvem ringte inn? 75% voldsutsatte, 14% pårørende og 2% hjelpeapparatet. Hvem skrev inn? 85% voldsutsatte, 8% pårørende og 1% hjelpeapparatet. På telefon var 85% kvinner og 13% menn. På chat var 90% kvinner, 5% menn og 1% med annen kjønnsidentitet.

Første kontakt med hjelpeapparatet? 20% ja på telefon og 28% ja på chat. Pågående vold? 41% ja på telefon og 46% ja på chat. For både telefon og chat er følgende voldsformer de tre største kategoriene: Fysisk (og psykisk), psykisk og seksuell.

På telefon ble det i størst grad henvist til krisesenter, politi, psykologbistand og fastlege/legevakt. På chat ble det også i størst grad henvist til nevnte hjelpetiltak, i tillegg til Nok. – senter for incest og seksuelle overgrep. Henvendelser som gjelder seksuelle overgrep i barndommen og andre former for seksuell vold, mottas i størst grad via chat. På chat er 31% av samtalene registrert under seksuell vold (enten som enkeltstående voldsform, eller i kombinasjon med andre former for vold), til sammenligning er andelen på telefon 17%.

Organisering og drift

VO-linjen driftes av Krisesentersekretariatet og Oslo Krisesenter og Kompetansesenter for vold i nære relasjoner. I januar 2022 ble VO-linjen flyttet fra Justis- og beredskapsdepartementet til Barne- og familiedepartementet, som nå finansierer tjenesten. I 2022 ble driften av telefonlinjen omorganisert ved Oslo Krisesenter. I tillegg ble det opprettet en egen koordinator-stilling, med hovedansvar for organisering av telefonturnusen. Med tydeligere ansvarsfordeling forankret i to lederstillinger/koordinator-stillinger hos Oslo Krisesenter, har det faglige samarbeidet blitt ytterligere styrket.

Kompetansehevede tiltak

Som tidligere år, har også 2022, vært et år med fokus på kompetansehevede tiltak.

Faste månedlige møtepunkter ble gjennomført gjennom året, fordelt på ansatte som betjener telefonlinjen og chattelinjen. Her løftes temaer som avverge, samtaleteknikk og annet knyttet til betjening av tjenesten. En gjensidig hospitering har også vært viktig, hvor VO-linjens ansatte ved Oslo Krisesenter får innsikt i VO-linjens arbeid hos KSS, og motsatt.

Kurs og fagdager gjennomført i 2022: *Seksuelle overgrep i barndommen* med Nok. Oslo, Fagdager med DIGI-UNG sitt chattenettverk, *Medfølelsens pris – hva gjør jobben med oss?* med Per Isdal. I tillegg skal alle nyansatte ved VO-linjen gjennomføre *Førstehjelp ved selvmordsfare* i regi av VIVAT.

Den 29. september arrangerte VO-linjen en spennende halvdags-workshop for lavterskel hjelpelinjer i Norge, med representanter fra ulike fagområder som tilbyr støtte, råd og/eller veiledning via chat. Arrangementet ble ledet av førstelektor og stipendiat Lene Østby.

VO-linjens ansatte ved KSS deltar også på konferanser og fagdager i regi av arbeidsplassen. Det samme gjelder VO-linjens ansatte ved Oslo Krisesenter, hvor det ble avholdt fem felles fagdager, blant annet foredrag med psykologspesialist Judith van der Weele og en fagdager om rus, i samarbeid med Thereses Hus.

Alle som jobber i VO-linjen, skal besitte kunnskap om hjelpetilbudet for vold- og overgrepssutsatte i hele landet. I mai 2022 var VO-linjen på besøk hos Alta Krisesenter og Krisesenteret for Tromsø og omegn. Besøket ga viktig innsikt i to ulike krisesentre, og deres førstehåndserfaringer. Samt viktige samtaler om voldsutsattes situasjon på Svalbard, og blant samiske samfunn i nord. VO-linjen har også besøkt Indre Østfold Krisesenter og Sør-Helgeland Krisesenter i forbindelse med kommunekurs i regi av Taushet tar liv 2022.

Annen foredragsvirksomhet i 2022: VO-linjen har holdt foredrag og opplæring for ulike organisasjoner, politiske partier og utdanningsløp, deriblant Erfaringskolen, Mental Helse Ungdom, Høyres Kvinneforum og Bydelsmødre. Internasjonalt har VO-linjen deltatt på nordisk webinar om vold i nære relasjoner, i regi av den finske voldslinjen Nollalinjen. Samt holdt innlegg for den Colombianske førstedamen, da hun var på besøk i Norge.

Informasjon- og markedsføringsarbeid

Som tidligere år, har VO-linjen gjennom 2022 prioritert betalt synlighet på Facebook og Instagram. Kampanjene har blant annet omhandlet psykisk vold, vold i ferier, Pride, chattelinjen og vold mot menn. I tillegg til sosiale medier, har VO-linjen også vært synlig i tradisjonelle medier. Blant annet i ulike nettsaker, på God Morgen Norge og reklamefrie dager på TV2.

VO-linjen og plattformtjenesten Tise har samarbeidet gjennom hele året, med seks ulike kampanjer om vold på Tise. Målgruppen er hovedsakelig unge voksne kvinner, som er en viktig gruppe å informere.

Plakater og brosjyrer i offentligheten eller handlenett synlig i bybildet, er betydningsfullt for synligheten. I november lanserte VO-linjen en ny fane på nettsiden, med formål å engasjere enkeltpersoner og organisasjoner i informasjonsarbeidet. Bestillinger ble gjort fra alle fylker, og det ble sendt ut 106 pakker med informasjonsmaterieell mot slutten av året.

I 2022 igangsatte Nordlandsforskning en evaluering av VO-linjens tilbud, som ferdigstilles august 2023. Pilotrapporten (2019-2021) og VO-linjens egen årsrapport (2022) ligger tilgjengelig på nettsiden.

Se VO-linjens nettside [her](#).

Ansatte

Julie Haatuft, leder.

Anne Gåsefra, rådgiver.

Martine Ødegården, rådgiver.

Økonomi

Tilskudd i 2022: 6 798 182 kroner.

ROSA

ROSA står for reetablering, oppholdssteder, sikkerhet og assistanse, og er et hjelpetiltak for ofre for menneskehandel. ROSA drifter den nasjonale hjelpetelefon mot menneskehandel, 22 33 11 60. Oslo krisesenter betjener telefonen på kveld, helger og ved ferieavvikling.

Brukere i 2022

I 2022 bistod ROSA til sammen 50 voksne antatte menneskehandelsutsatte og 2 barn, født etter inntak. Flere har også barn i hjemlandet. Av de biståtte var 37 nye i ROSA i 2022, mens 13 var under oppfølging fra tidligere år. 44 var kvinner og 6 var menn. 27 var antatt utnyttet til prostitusjon eller annen seksuell utnyttelse, 16 var antatt utnyttet til tvangsarbeid eller tvangstjenester og 5 i en kombinasjon av seksuell utnyttelse og arbeid eller tjenester, 2 personer hadde ukjent utnyttelse. 12 var fra afrikanske land, 27 fra østeuropeiske land, 5 fra øvrige europeiske land, 5 fra asiatiske land og 1 fra søramerikansk land.

Utviklinger og utfordringer i 2022

På grunn av strenge koronatiltak ved årets start var vi bekymret for at det ville føre til at utsatte fortsatt ville ha vanskeligheter med å få kontakt med hjelpeapparatet. De strengeste restriksjonene lettet allerede fra 14. januar og ROSA merket allerede i årets første to måneder at det var en økende grad av henvendelser på den nasjonale hjelpelinjen om konkrete saker om mulig menneskehandel.

Etter krigsutbruddet i Ukraina i februar, og påfølgende masseflukt av kvinner og barn ble det rapportert om at faren for utnyttelse og menneskehandel av flyktningene kunne være stor. Det ble uttrykt bekymring om at de som ankom til Norge, og var i en vanskelig økonomisk situasjon skulle havne i tvangsarbeidssituasjoner eller i seksuell utnyttelse. Disse rapportene og bekymringene førte til stor oppmerksomhet i den offentlige debatten og politisk i månedene etter krigens start, og det ble satt i gang et enormt apparat for å forebygge og stanse mulig utnyttelse. ROSA opplevde stor interesse fra media, organisasjoner, offentlige instanser og andre om å uttale oss og drive informasjonsarbeid om menneskehandel i denne perioden. ROSA mener det var viktig at den offentlige debatten fikk kunnskap om hvordan sårbare personer i vanskelige situasjoner kan havne i tvangs- og utnyttelsessituasjoner. Samtidig var vi også bekymret for at det skulle bli et for ensidig inntrykk av at menneskehandel kun rammet kvinner og barn fra Ukraina, mens utsatte personer fra andre områder kunne bli glemt i denne perioden.

ROSA erfarer at flere vi kommer i kontakt med har svært dårlig psykisk helse. For mange er det utfordrende eller helt umulig å skulle bo på et krisesenter eller et annet spesifisert botilbud som ikke har nødvendig helsekompetanse til å håndtere for eksempel uregulert adferd, utagering og alvorlige psykiske helsereaksjoner. Flere av våre brukere har hatt behov for akuttinnleggelser i løpet av 2022. ROSA opplever det som særdeles vanskelig for utsatte med store psykiske helseutfordringer å få tilgang til rask og tilpasset hjelp fra helsevesenet. Før rettighetene til fastlege og annet offentlig hjelpeapparat er tilgjengelig, må brukerne henvises til akutt helsehjelp. Det er utfordrende å få tilstrekkelig psykisk helsehjelp til personer i kartleggingsfasen. Personer med traumereaksjoner og alvorlig psykiske helseutfordringer opplever ikke å få det bedre når de blir sendt rundt i hjelpeapparatet og botilbudene ikke kan tilby den helsefaglige kompetanse de har behov for.

Fortsatt arbeid med straffritak

ROSA hadde fortsatt i 2022 et særlig fokus på straffefritaksbestemmelsen og antatte menneskehandelsutsatte som er varetektsfengslet eller soner fengselsstraff. I løpet av året har ROSA vært på besøk i Kongsvinger og Evje fengsel. I 2022 ble ROSA innvilget prosjektmidler fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og har brukt året på å lage en veileder i samarbeid med Kriminalomsorgen Innlandet, som retter seg mot ansatte i kriminalomsorgen. Formålet med veilederen er å gi ansatte i kriminalomsorgen kunnskap om menneskehandel og slik sikre at mulige ofre for menneskehandel identifiseres og at deres rettigheter blir ivaretatt. Veilederen publiseres våren 2023. ROSA har holdt innlegg i Europarådet – GRETA i Strasbourg for spesialiserte advokater og organisasjoner og presenterte erfaringer fra vårt arbeid for menneskehandelsutsatte i fengsler. Der fikk vi fremhevet hvordan dette har gjort det mulig å adressere den mangelfulle håndhevelsen av straffritaksbestemmelsen i Norge.

Samarbeid med krisesentrene

I løpet av året har ROSA besøkt krisesenteret i Salten, krisesenteret Vesterålen, krisesenteret i Tromsø og omegn, Romerike krisesenter, stiftelsen Sørlandet krisesenter, krisesenteret i Bergen, Kongsberg krisesenter, Trondheim krisesenter og Oslo krisesenter. ROSA har også hatt besøk i våre lokaler av

Krisesenteret i Salten, Nord Trøndelag krisesenter og Blå kors krise- og incestsenter Fredrikstad. ROSA har hatt brukere på 7 ulike krisesentre gjennom året og opplever at det er et godt samarbeid om brukerne med krisesentrene.

Foredrag og formidlingsvirksomhet

ROSA har drevet utstrakt foredrags- og formidlingsvirksomhet i løpet av 2022. Vi ble invitert til Lovisenberg diakonale høgskole for å undervise sykepleierstudenter i faget storbyhelse, samt for journaliststudentene ved OsloMet.

I 2022 har vi også vært på grensekontrollen ved Oslo lufthavn Gardermoen to ganger for å ha undervisning for nye kull med grensekontrollører og vært på ankomstsenteret i Råde to ganger for opplæring av mottaksansatte, ansatte i PU, helsearbeidere og øvrig ansatte som kan komme i kontakt med personer i mulig utnyttelse.

ROSA har også holdt innlegg på RVTS Øst sitt grunnkurs om utnyttelse av ukrainske flyktninger, på KOM seminar om rettigheter for mulige ofre for menneskehandel, på Kilden kjønnsforsknings årskonferanse om likestilling inn i fremtiden og på IMDi konferanse om tvangsekteskap i et menneskehandelsperspektiv.

ROSA-konferanser

ROSA har gjennomført to konferanser i 2022, en i mai og en i november. Konferansen i mai varte i to dager, vi samlet over 140 deltakere og hadde søkelys på straffefritaksbestemmelsen, oppfølging av sårbare gravide og forebygging av utnyttelse av ukrainske flyktninger.

Konferansen i november var én dag hvor vi samlet over 100 personer for å snakke blant annet om menneskehandelsutsattes bakgrunn og hvordan behovene i oppfølgingen har endret seg over tid.

Internasjonalt

I løpet av året var ROSA på Nordiske kvinner mot vold på Førøyene hvor vi også hadde møte på krisesenteret i Torshavn og møtte Amnesty Færøyene. Vi har hatt møte i våre lokaler med bulgarsk menneskehandelspoliti sammen med menneskehandelsgruppa fra Sør-øst-politidistrikt, møtt den Colombianske førstedamen og møtt rumensk politi som kom sammen med politi fra Oslo politidistrikt. Vi har hatt flere møter med ulike delegasjoner fra utlandet, som har vist stor interesse for ROSAs arbeid. Blant annet de ovenente og delegasjoner fra både Kypros og Finland. ROSA var også invitert av GRETA for å holde foredrag i Europarådet om «fengselsprosjektet». Se avsnitt over.

Arbeidsgrupper

ROSA sitter i nasjonalt nettverk for arbeid mot menneskehandel i helsetjenesten 2021-2023 i regi av Helsedirektoratet og var også i FOKUS forum sin arbeidsgruppe vedrørende 16 dagers kampanjen som i 2022 hadde temaet menneskehandel og tvunget sexsalg.

Se ROSAs nettside [her](#).

Ansatte

Leila Langdalen Sbai, fungerende leder.

Kristin Næss-Stub, rådgiver.

Kristofer Rees, skriveoppdrag på timebasis.

Mildrid Mikkelsen, leder. I permisjon 1.10.2021 – 1.10.2023.

Økonomi

Tilskudd i 2022: 6 585 000 kroner.

Prosjekter

Krisesentersekretariatet har vært involvert i et stort antall prosjekter.

Navn	Samarbeidspartner	Tilskuddsyter	Tilskuddsstørrelse
Taushet tar liv	Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)	Sekretariatet for Konfliktrådene	Kr 400 000
Se sammenhengen	NMBU, Dyrevernalliansen	Sekretariatet for Konfliktrådene	Kr 300 000
Sommeraksjonen	Krisesentrene	Gjensidigestiftelsen	Kr 1 984 341
Juleaksjonen	Krisesentrene	Gjensidigestiftelsen	Kr 2 500 000
Anes Romania	Anes Romania, Krisesenteret i Salten	EØS-midler	Kr 303 104 (for hele perioden)
MANREPORT-IPV (Avvergeplikt i møte med partnervold)	Høgskulen i Volda, Høgskulen i Molde, PolitiHøgskolen, Oslo Universitetssykehus HF	Norges Forskningsråd	Kr 12 millioner (for hele perioden)
Fagkonferansen 2022	-	Buudir	Kr 670 000
Oppdatering/oppptrykk av tre brosjyrer	-	Buudir	Kr 206 000
Ny nettside	-	Buudir	Kr 240 000

Krisesentersekretariatet har ikke ansvar for økonomien i alle prosjektene. I prosjektene vi har på egen hånd går hele tilskuddet til organisasjonen, mens i andre prosjekter hvor vi er samarbeidspartner går en del av tilskuddet til vår organisasjon. Tilskuddene fra Gjensidigestiftelsen går ut til krisesentrene, der tar KSS bare en administrasjonsandel. Krisesentersekretariatet er ikke del av økonomien i MANREPORT-IPV i det hele tatt, der er vi bare støttepartner.

Taushet tar liv

Krisesentersekretariatet har siden 2014 mottatt midler til det årlige prosjektet Taushet tar liv, i samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO). Taushet tar liv gjennomføres i forbindelse med den internasjonale 16-dagerskampanjen mot kjønnsbasert vold i perioden 25. november til 10. desember.

Hovedformålet med Taushet tar liv er å formidle kunnskap om vold i nære relasjoner, for bedre å kunne forebygge og bekjempe vold og forhindre partnerdrap. I tillegg til å ta kontakt med lokalt krisesenter står VO-linjen som handlingsalternativ i kampanjen. Arbeidsgruppen består av representanter fra LDO, KSS og VO-linjen, hvorav VO-linjen siden 2021 har vært prosjektleder.

Taushet tar liv har i 2022 avholdt to kommunekurs, i Indre Østfold og Brønnøy kommune. Formålet med kursene er å øke kunnskap om vold i nære relasjoner i kommunene, og tilrettelegge for samhandling på tvers av hjelpeapparatet.

Se nettsiden for prosjektet [her](#).

Se sammenhengen

Prosjektet har vært det første av sitt slag i Norge. Sammenhengene mellom vold i nære relasjoner og vold mot dyr har ikke tidligere vært jobbet med på en tverrfaglig måte som i prosjekt Se sammenhengen, som er et samarbeidsprosjekt med NMBU veterinærhøgskolen, Dyrebeskyttelsen Norge og Krisesentersekretariatet. Hovedmålet for prosjektet er å bidra til økt kompetanse og bevissthet hos relevante etater og aktører om sammenhengene og viktigheten av å avdekke og varsle om mistanke om vold i nære relasjoner og vold mot dyr. I tillegg har målet vært å etablere et tettere samarbeid om tematikken både nasjonalt og lokalt, og stimulere til mer samordnet hjelp og oppfølging av personer som enten er utsatt for vold i nære relasjoner eller utøver vold mot mennesker eller dyr i sin familie/husholdning.

I 2022 gjennomførte man tre regionale seminarer i regi av prosjektet. I Bodø, Alta og Kristiansand. Målet for disse seminarene er å komme et steg nærmere en praktisk organisering av et samarbeid mellom privatpraktiserende veterinærer, Mattilsynet, politi, barnevern, krisesentrene, helsevesenet, dyrevernorganisasjoner og andre relevante yrkesgrupper.

Tilbakemeldingene fra deltakerne var veldig positive, og ved alle stedene har sentrale aktører, dvs. deltakere enten fra Mattilsynet eller dyrekrimenhetene, tatt på seg ansvaret for å sikre videre tverrfaglig samarbeid lokalt. De vil få oppfølging og veiledning av prosjektet ved behov.

Se nettsiden om prosjektet [her](#).

Sommeraksjonen 2022

Gjensidigestiftelsen videreførte aksjonen «noe å glede seg til i sommer» fra året før. Dette for å kunne tilby mennesker som ikke har anledning til å dra på sommerferie så vel aktiviteter som opplevelser i «skolens sommerferie». Aksjonen er særlig myntet på barn og unge.

Både medlemsentrene og ikke-medlemmene fikk anledning til å søke via Krisesentersekretariatet. Totalt søkte 29 sentre, 15 medlemmer og 14 ikke-medlemmer. Totalt søkte vi om og fikk kr 1 984 341. Dette tilsvarer en økning på 16% i antall søknader og pluss 38% i beløp sammenliknet med 2021.

Juleaksjonen 2022

Krisesentersekretariatet søkte Gjensidigestiftelsen på vegne av 39 sentre om midler til Juleaksjonen. Alle medlemsentre og ikke-medlemmer fikk anledning til å søke. Av de 39, var 23 medlemmer og 16 ikke-medlemmer. Vi søkte om kr 2 534 139 og ble innvilget kr 2 500 000.

Midlene skal bidra til at barn i familier med ulike former av utfordringer og problemer, får oppleve «En helt vanlig Jul» på krisesentrene. Målet for aksjonen er å tilrettelegge for at flest mulig av disse barna får en god og spesiell jul, på lik linje med majoriteten av det norske barn har.

Gjensidigestiftelsen iverksatte i 2022 en prosess i den hensikt å revidere Juleaksjonen for fremtiden. Krisesentersekretariatet har vært involvert i dette arbeidet. Prosessen sluttføres i 2023.

Anes Romania

Anes Romania og Krisesentersekretariatet inngikk i 2019 et partnerskap med "the National Agency for Equal Opportunities between Women and Men" (ANES) i Romania gjennom EØS-midlenes Justisprogram. ANES er et direktorat under arbeidsdepartementet i Romania. Partnerskapet omhandler implementering av Istanbulkonvensjonen i Romania. Krisesenteret i Salten har gått inn som samarbeidspartner for prosjektet som består i å dele erfaringer i arbeidet med å bistå og gi sosiale tjenester til volds- og overgrepsofsatte i nære relasjoner.

Prosjektet har stått på vent grunnet korona, men i 2022 kom arbeidet i gang. Krisesenteret i Salten gjennomføre da en fagkonferanse i Romania, med undervisning av profesjonelle som jobber med kjønnsbasert vold og vold i nære relasjoner. Krisesenteret i Salten stod i hovedsak for innleggene, men hadde med seg representanter fra hjelpeapparatet: Representant fra politiet i Norge, Renate Sætre foreleste om politiets innsats mot familievold, ROSA ved Kristofer Rees holdt foredrag om menneskehandel i Norge, Anne-Mette Øvrum, norsk politiker, deltok også og belyste likestillingsutfordringer i Norge. I tillegg hadde Salten med seg advokat Gunhild Vehusheia digitalt, hun satte søkelys på utsattes rettigheter. Konsulent i prosjektet, Rachel Eapen Paul holdt innlegg om kjønnsperspektiver og likestillingsutfordringer og hun var dessuten fasilitator under konferansen. I 2023 skal det gjennomføres flere studiebesøk. Det vil da komme en delegasjon til Bodø, og Krisesenteret i Salten vil fortsette sin undervisning for rumenske fagfolk på feltet.

Manreport-IPV Avvergeplikt i møte med partnervold

Manreport-IPV Avvergeplikt i møte med partnervold er et forskningsprosjekt i regi av Høgskulen i Volda. Høgskulen i Molde, PolitiHøgskolen, Oslo Universitetssykehus HF og Krisesentersekretariatet er samarbeidspartnere.

Formålet med forskningsprosjektet er å utvide vår empiriske kunnskap om avvergeplikten i partnervold slik at man mer effektivt kan forhindre alvorlig tilfeller av partnervold. Videre vil prosjektet bidra til ny kunnskap om hva som kan forhindre og hva som kan legge til rette for avvergeplikten. Samtidig vil det bygge mer bevisbaserte anbefalinger og lovforslag innen helse- og sosialtjenester.

Forskningsprosjektet ligger godt an med tanke på framdrift i prosjektperioden. Datainnsamlingen har blant annet bestått av over 70 intervjuer med profesjonsutøvere i politi, barnevern, overgrepsmottak og krisesenter, i tillegg til over 300 spørreskjema til de samme gruppene. Solveig Karin Bø Vatnar holdt innledning om prosjektet på Krisesentersekretariatets fagdag 27. april. Der ble det også delt ut spørreskjema til alle deltakere, som jobber på krisesenter. I tillegg til profesjonsutøvere bidrar også partnervoldsutsatte og partnervoldsutøvere til datainnsamlingen.

Fagkonferansen 2022

Krisesentersekretariatet ble innvilget kr 670 000 i støtte fra Bufdir for å planlegge, iverksette og gjennomføre konferansen «Verdifulle konvensjoner i praksis».

Arbeidet ble igangsatt straks vi ble tildelt midler, i mars, og konferansen fant sted på Scandic St Olavs Plass i Oslo, 21.-22. november. Programmet alternerte mellom plenumssamling og workshops i grupper – der erfaringsutveksling sentrene imellom var prioritert.

Konferansen var åpen for deltakelse fra alle krisesentre i Norge, sekretariatet dekket deltakelse, reise og opphold for to representanter fra hvert senter. Konferansen ble også streamet via Facebook og var

dermed gratis tilgjengelig for alle. Det har vært 412 visninger på Facebook. Alle foredrag ble dessuten tilgjengeliggjort på vår åpne youtubekanal, der de er sett 25 ganger.

Evalueringen av konferansen viste at 89% av deltakerne var godt/meget godt fornøyd totalt sett og at 100% var godt/meget godt fornøyd med gruppesamtalene.

Halvparten av deltakerne kom fra medlemssentre, en tredjedel fra ikke-medlemmer, og resten av deltakerne var ansatte og gjester.

Oppdatering/opprett av tre brosjyrer

Også her fikk vi innvilget midler fra Bufdir, kr 206 000, i mars. I 2013, 2014 og 2015 produserte sekretariatet tre typer brosjyrer; vold mot personer med nedsatt funksjonsevne, vold mot barn og vold mot eldre. Disse var vi tomme for, men etterspørselen var der.

Vi inngikk samarbeid med A til Å grafisk design og media, som stod bak produksjonen av de opprinnelige brosjyrene. Brosjyrene ble innholdsmessig oppdatert av oss, slik at de var dagsaktuelle i informasjonen. Samtidig ble designet justert til et mer oppdatert visuelt uttrykk og alle tre brosjyrene fikk en helhetlig design. Brosjyrene var ferdige i oktober og har siden det vært tilgjengelige, i papirversjon og som pdf på våre nettsider [her](#)

Ny nettside

Nettsiden til Kriesesentersekretariatet er, for mange, det første møtet med Norges eneste kriesesenterorganisasjon. Nettsiden vår har fremstått som tungt tilgjengelig, navigasjonsmessig utdatert og manglet også søkefelt. Vi søkte derfor Bufdir om midler til å lage en oppdatert, velfungerende og søkbar nettside og prosjektet ble innvilget med kr 240 000.

Etter en anbudsrunde på våren, valgte vi også her å samarbeide med A til Å grafisk design og media. Målet var å bygge en funksjonell, brukervennlig nettsidestruktur i et tidsmessig design – med dertil egnet publiseringsløsning, drifting og hosting.

Byggingen foregikk på høsten og nettsiden ble ferdigstilt ultimo desember.

Organisasjon

Kriesesentersekretariatets øverste organ er årsmøtet. Årsmøtet velger styret etter innstilling fra valgkomiteen og ansattrepresentant i styret velges av ansatte. Årsmøtet velger også etisk råd og valgkomite etter innstilling fra valgkomiteen. Sekretariatet utfører den daglige driften for organisasjonen.

Årsmøte og fagdag 2022

Årsmøte og fagdag ble arrangert 26.-27. april på Thon Hotel Vika Atrium i Oslo. Årsmøte ble for første gang arrangert fysisk siden 2019, og det var veldig fint å samle organisasjonen igjen. Årsmøte vedtok blant annet å redusere medlemskontingenten, på bakgrunn av at KSS er inne på statsbudsjettet.

Årsmøte vedtok også resolusjonen «Likeverdig kriesesentertilbud nå!». I resolusjonen krever organisasjonen en bedre finansiering slik at alle kriesesentre kan gi et tilstrekkelig og likeverdig tilbud. Nå står vi ovenfor en svær flyktningkriser, og vi vet at det kan bety flere brukere og en ny brukergruppe. Det er det ikke mange kriesesentre som er rustet til, på grunn av lav bemanning og utilstrekkelig finansiering. Mange kriesesentre drives allerede på en uforsvarlig måte i brudd med kriesesenterloven, og vi krever at staten setter kommunene i stand til å oppfylle kriesesenterloven.

Resolusjonen kan leses på vår nettside [her](#)

Årets fagdag ble åpnet av riksadvokat Jørn Sigurd Maurud. Han ble etterfulgt av professor Solveig Karin Bø Vatnar som holdt en presentasjon av forskningsprosjektet MANREPORT-IPV – Avvergeplikt i møte med partnervold. VO-linjen presenterte prosessen hjelpelinjen har hatt fra pilotprosjekt til fast tiltak og ROSA holdt innledning om trender og utvikling angående menneskehandel i Norge.

Kjønns- og seksualitetsmangfold var tema i innledning fra Marte Taylor Bye ved Likestillingscenteret KUN mens Olav Lægdene holdt innledning om transpersoner og krisesentrene. Fagdagen ble avsluttet med Endre Bendixen fra Stine Sofies Stiftelse som holdt foredrag om omvendt voldsalarm. Fagdagen ble streamet og var på denne måten tilgjengelig for alle.

Tove Smaadahl ble utnevnt til ridder av første klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs orden

Under årsmøtemiddagen var kansellisjef ved Det kongelige hoff, Mette Tverli, til stede for å utnevne tidligere daglige leder og krisesenterveteran, Tove Smaadahl, til ridder av første klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs orden. Dette var ikke bare en heder av Toves formidable og årelange innsats for voldsutsatte kvinner og barn, men også en anerkjennelse av krisesenterbevegelsen og alle ildsjelene som har stått og som står på for retten til et liv uten vold. En beveget mottaker takket alle samarbeidspartnere hun har hatt opp gjennom årene og poengterte at kampen mot vold mot kvinner ikke er vunnet. Vi gratulerer Tove med utnevnelsen til St. Olavs Orden, det er virkelig vel fortjent.

Rettighetsprisen 2022 ble tildelt Solveig Karin Bø Vatnar

Krisesentersekretariatets rettighetspris 2022 ble tildelt Solveig Karin Bø Vatnar under årsmøtemiddagen. Vatnar er professor, psykologspesialist og voldsforsker. Hun fikk prisen for sitt formidable arbeid gjennom forskning og utredninger for å styrke menneskerettighetene til de voldsutsatte, samt forebygge vold i nære relasjoner og partnerdrap. Bø Vatnar mottok diplom og et kunstverk – en skulptur laget av Maria Øverbye. Krisesentersekretariatet gratulerer den verdige prisvinneren – det er en stor ære og glede å gi Solveig Karin Bø Vatnar Rettighetsprisen 2022.

Styret

Styret innehar arbeidsgiveransvaret for ansatte og det overordnede økonomiske ansvaret for organisasjonen. Det er utarbeidet egne retningslinjer for styrets mandat og funksjon. Representanter og personlig vara blir valgt for to år av gangen under årsmøtet og ansattrepresentant velges for lik periode av de ansatte. Styret konstituerer seg selv på første styremøte i perioden med valg av leder og nestleder.

Styremedlemmer fra november 2021 – april 2022

Region sør-øst

Heidi Olden Eng, styreleder, Gjøvik krisesenter IKS

Vara: Maria S.B Winther, Krisesenteret i Moss

Irene Lillejord, Krisesenteret i Moss

Vara: Else Marie Berg Lorentzen, Krise- og incestsenteret i Fredrikstad

Region nord

Wanja J. Sæther, nestleder, Krisesenteret i Salten
Vara: Sidsel Ånes, Helgeland krisesenter

Inger-Lise Kilmark, Krisesenteret for Tromsø og omegn
Vara: Fritz Nilsen, Krisesenteret i Salten

Region vest

Unni Selnes, Nord-Trøndelag Krisesenter IKS
Vara: Pia Krüger Grønqvist, Bergen Krisesenter

Ansattrepresentant: Martine Sorknes Ødegården
Vara: Kristin Næss Stub

Styret hadde tre møter og behandlet 20 saker, i 2022.

Styremedlemmer fra april 2022 – april 2023

Region sør-øst

Heidi Olden Eng, styreleder, Gjøvik krisesenter IKS
Vara: Maria S.B Winther, Krisesenteret i Moss

Irene Lillejord, Krisesenteret i Moss
Vara: Else Marie Berg Lorentzen, Krise- og incestsenteret i Fredrikstad

Region nord

Wanja J. Sæther, nestleder, Krisesenteret i Salten
Vara: Sidsel Ånes, Helgeland krisesenter

Inger-Lise Kilmark, Krisesenteret for Tromsø og omegn
Vara: Fritz Nilsen, Krisesenteret i Salten

Region midt-vest

Unni Selnes, Nord-Trøndelag krisesenter IKS,
Vara: Pia Krüger Grønqvist, Bergen og omegn krisesenter

Ansattrepresentant: Martine Sorknes Ødegården
Vara: Kristin Næss Stub

Else Marie Berg Lorentzen gikk inn som fast styremedlem fra september av, da Irene Lillejord tok permisjon fra Krisesenteret i Moss.

Styret hadde fire møter og behandlet 36 saker, i 2022.

Etisk råd

Etisk råd er et rådgivende organ for styret i Kriesesentersekretariatet, og arbeider i henhold til vedtatte etiske retningslinjer og gitt mandat fra årsmøtet. Målet er å sikre høy etisk bevissthet blant medlemmene i organisasjonen. Les om rådet [her](#).

Noen av oppgavene til rådet er:

- Gi råd til kriesesentrene i etiske dilemmaer
- Drøfte saker som angår hvordan brukere av kriesesentrene blir ivaretatt, etter lov om kommunale kriesesentertilbud
- Rådet kan på eget initiativ ta opp spørsmål knyttet til omdømme for kriesesentrene som er medlem av Kriesesentersekretariatet

Rådet har hatt fire møter. Nye etiske retningslinjer ble fremmet for årsmøtet 2022 og vedtatt. Rådet har i perioden utarbeidet forslag for årsmøtet 2023 til nytt mandat for rådet, inkludert nytt navn.

Etisk råds medlemmer fra november 2021 – april 2023

Hanne Stenvaag, kriesesenteret for Tromsø og omegn
Personlig vara: Britt-Heidi Andreassen, Midt-Troms kriesesenter

Marie Lindèn, Krise- og incestsenteret i Fredrikstad
Personlig vara: Kai Stokke, Krise- og incestsenteret i Fredrikstad

Marianne Ulven Solli, Gjøvik kriesesenter IKS
Personlig vara: Line May Turøy, Bergen og omegn kriesesenter

Maj-Christel Skramstad, Likestillings- og diskrimineringsombudet
Personlig vara: Bjørk Gudmundsdottir Jonassen, Juridisk rådgivning for kvinner

Marte T Bye, Likestillingscenteret KUN
Personlig vara: Jane Dullum, NOVA

Hanne Stenvaag, ved Kriesesenteret for Tromsø og omegn, ble valgt til rådets leder og Marianne Ulven Solli, ved Gjøvik kriesesenter IKS ble valgt til nestleder. Bjørk Gudmundsdottir Jonassen steppet inn som fast medlem av rådet i 2022, i Maj-Christel Skramstads langtidsfravær.

Sekretær for rådet har vært Hege Mauroy.

Valgkomiteen

Valgkomiteen velges av årsmøtet. Komiteen skal bestå av tre representanter, en fra hver region, samt en vara. Komiteen fremmer forslag på medlemmer av styret, etisk råd og valgkomiteen.

Valgkomiteens medlemmer november 2021 – april 2023

Ann-Sissel Tresnes, Kriesesenteret i Sogn og Fjordane
Svetlana Markovic, Helgeland kriesesenter
Aina Karlsen, Kriesesenteret i Salten
Vara: Herdis Magnussen, Kriesesenteret i Salten

Medlemmer i Krisesentersekretariatet 2022

	Navn	Driftsform	Region	Daglig leder	Kontakt
1	Alta Krisesenter	Ideell organisasjon	Nord	Gunn Andersen	post@altakrise.no
2	Gjøvik Krisesenter IKS	Interkommunalt selskap	Sør-Øst	Heidi Olden Eng	post@krisesenteret-gjovik.no
3	Helgeland krisesenter	Kommunalt	Nord	Sonja Skarsbø Olsen	Mosjoen.Krisesenter@vefsn.kommune.no
4	Krise- og incestsenteret i Fredrikstad	Stiftelse	Sør-Øst	Marie Lindèn	krisesenteret.fredrikstad@blaakors.no
-	Krisesenter Halden (åpnet 011122)	Stiftelse	Sør-Øst	Marie Lindèn	Krisesenteret.halden@blaakors.no
5	Krisesenter for Bergen og omegn	Kommunalt	Midt-Vest	Pia Krüger Grønqvist	krisesenteret@bergen.kommune.no
6	Krisesenteret for Orkdal og omegn	Ideell organisasjon	Nord	Liss Gjertsen	krisesenteretorkdal@outlook.com
7	Krisesenteret for Tromsø og omegn	Kommunalt	Nord	Hanne Stenvaag	krisesenteret@tromso.kommune.no
8	Krisesenteret i Midt-Troms	Ideell organisasjon	Nord	Britt-Heidi Andreassen	post@krisesenteretmidt-troms.no
9	Krisesenteret i Salten	Kommunalt	Nord	Wanja J. Sæther	krisesenteret@bodo.kommune.no
10	Krisesenteret i Sogn og Fjordane	Stiftelse	Midt-Vest	Anja Korneliussen	post@krisesenteret.sf.no
11	Krisesenteret i Mosseregionen	Kommunalt	Sør-Øst	Arna Beate Hansen	post@krisesenteret-moss.no
12	Narvik og omegn krisesenter	Ideell organisasjon	Nord	Eva Strømsnes	eva.stromsnes@narvikkrisesenter.no
13	Nordmøre krisesenter IKS	Interkommunalt selskap	Midt-Vest	Carina Ellingvåg	post@nordmorekrisesenter.no
14	Nord-Trøndelag krisesenter IKS	Interkommunalt selskap	Midt-Vest	Inger Lise Svendgård	post@krisesenteret-nt.no
15	Oslo Krisesenter og Kompetansesenter for vold i nære relasjoner	Stiftelse	Sør-Øst	Inger-Lise W. Larsen	postmaster@oslokrisesenter.no

16	Stiftelsen Sørlandet Krisesenter	Stiftelse	Sør-Øst	Siv Gjertsen/Tove Hægg Versland	post@krisesenteret.no
17	Sør-Helgeland Krisesenter	Kommunalt	Nord	Bente Hongbarstad	ks@bronnoy.kommune.no
18	Trondheim krisesenter	Kommunalt	Midt-Vest	Mona Rekkedal Svensson	krisesenteret.trondheim@trondheim.kommune.no
19	Vest-Finnmark krisesenter	Ideell organisasjon	Nord	Pirjo Anneli Eskelinen	post@vestkris.no
20	Stiftelsen Krisesenteret i Vestfold	Stiftelse	Sør-Øst	Heidi Tanum	post@skiv.no
21	Østre Agder krisesenter	Interkommunalt selskap	Sør-Øst	Ola Sigmundstad	ola.sigmundstad@arendal.kommune.no
22	Indre Østfold krisesenter	Kommunalt	Sør-Øst	Kari-Mette Fjell	postmaster@ioks.no
23	Krisesenteret i Vesterålen	Ideell organisasjon	Nord	Line Hågensen	post@vesteralen-krisesenter.no

Om medlemmene og medlemsarbeid

Organisasjonen hadde 23 medlemmer i perioden, hvorav 12 er kommunale/IKS, 6 er ideelle organisasjoner og 5 er stiftelser. Det kom to nye medlemmer i fjor og ingen utmeldinger.

Sekretariatet har besøkt halvparten av medlemssentrene i løpet av året. I tillegg har vi hatt jevnlig kontakt med medlemmene via månedlige nyhetsbrev. Alle medlemmer får også tilsendt referater fra alle styremøter. I 2022 kunne vi endelig også møtes fysisk, og det gjorde vi både på årsmøte/fagdag i april samt på fagkonferansen i november. Arrangementene var gratis for medlemmer og sekretariatet dekket reise og opphold.

Sekretariat

Krisesentersekretariatet har kontorer i Oslo, henholdsvis Mariboes gate 13 hvor KSS og VO-linjen holder til, samt Rådhusgata 4 hvor ROSA holder til. Mariboes gate 13 eies av Malling og Co. Krisesentersekretariatet er del av Det Norske Menneskerettighetshuset (DNM), et kontorfellesskap med fem andre organisasjoner: [Human Rights House Foundation](#), [Fellesrådet for Afrika](#), [Voice of Tibet](#), [Kvinnefronten](#) og [Mental Health and Human Rights Info](#).

DNM drives av et styre bestående av alle daglige ledere i organisasjonene. Styreleder i 2022 var Maria Dahle fra HRHF. Alle organisasjonene inngår i et spleiselag for fellesutgifter i etasjen per kvadratmeter og antall ansatte.

I september arrangerte DNM en forsinket åpningsfest for de nye lokalene (utsatt på grunn av pandemien). Det er holdt jevnlig husmøter for DNM hvor lederne i organisasjonene møter.

Det avholdes faste kontormøter med hele staben i Krisesentersekretariatet, VO-linjen og ROSA på mandager. I tillegg har vi løpet av året hatt flere personaldager og utvidede kontormøter med faglig påfyll for alle ansatte.

Ansatte

Ane Fossum, daglig leder

Hege Mauroy, administrasjonsleder

Liv Müller Smith-Sivertsen, kommunikasjonsansvarlig. Vikar for informasjonsansvarlig/ seniorrådgiver fra 21.03.2022 til 31.10.2022.

Lone Alice Johansen, informasjonsansvarlig og seniorrådgiver. I permisjon fra 18.05 2020 til 13.1.2023. Sa opp sin stilling 25.12.2022 og har oppsigelsestid ut mars 2023.

Økonomi

Organisasjonens resultat for 2022 er på 794 119 kroner.

Krisesentersekretariatet kom inn på statsbudsjettet i 2022. Dette medførte at organisasjonen fikk bedre økonomi og vedtok derfor å redusere medlemskontingenten fra 2023. Vi fikk også tilslag på de tre prosjektsøknadene vi sendte til Bufdir. Dette ga oss mulighet til å revitalisere nettsiden, oppdatere og trykke opp brosjyrer og gjennomføre en fagkonferanse for alle landets krisesentre. Organisasjonen fikk ikke en økning av tilskuddet over statsbudsjettet for 2023, og som en konsekvens av reduksjonen i medlemskontingenten betyr det at organisasjonen vil få strammere økonomi i 2023. For at krisesentrenes økonomi i mindre grad skal være avgjørende for om de kan være medlem i KSS, mener vi likevel at det var riktig avgjørelse å redusere kontingenten.

Det er et pågående og langsiktig arbeid å synliggjøre behovet KSS har for økt finansiering. Organisasjonen vil fortsette å jobbe for en økning over statsbudsjettet.

Revisor

Revisor for Krisesentersekretariatet er RSM Norge AS.

Regnskapsførere

Regnskapsførere for Krisesentersekretariatet er [Lauritzen Regnskap AS](#). Kontaktperson er Bente Bremnes.

Oppsummering fra daglig leder

2022 er det første året Kriresentersekretariatet er på statsbudsjettet. Det har gitt organisasjonen mulighet til å fokusere på andre ting enn økonomi. I løpet av året har sekretariatet brukt mye tid på å fortelle om situasjonen for kritesentertilbudet. Både til politikere og media. 22. mars arrangerte vi frokostmøtet «Krise for kritesentrene – gir kommunene et likeverdig tilbud til sine innbyggere?» Barne- og familieminister Kjersti Toppe, stortingsrepresentanter fra Høyre, Sosialistisk venstreparti, Rødt og Miljøpartiet de grønne, samt syv daglige ledere ved kritesentre rundt om i landet holdt innledninger. Lederne presenterte ulike problemstillinger kritesentrene står i, for å gi politikerne en realitetsorientering. Arrangementet ble avsluttet med debatt mellom politikerne, og sekretariatet ga tydelig tilbakemelding om at vi forventer en grundig gjennomgang av rammevilkår og finansiering av tilbudet.

Barne- og familiedepartementet har satt i gang arbeidet med revideringen av kritesenterloven. Den skal etter planen legges fram høsten 2023. Det skal også regjeringens opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner. Dokumentene vil lage et grunnlag for vårt og kritesentrenes arbeid i årene som kommer. Vi har høye forventninger til at myndighetene leverer, men er innstilt på at dette kan bli en ny kamp for de voldsutsattes rettigheter.

I 2022 lettet pandemien grepet, og samfunnet åpnet opp igjen. Dette gjorde det mulig å reise rundt og besøke medlemmer. Det har vært både svært nyttig og hyggelig. Jeg vil takke alle som har tatt meg og de andre fra sekretariatet så godt imot. Det er imponerende å se hva kritesentrene får til. I tillegg er det åpenbart at mange sentre trenger nye og tilrettelagte lokaler, samt økte menneskelige og økonomiske ressurser.

Kriresentersekretariatet er en medlemsorganisasjon, og vi har det siste året hatt stort fokus på medlemspleie. Det vil vi fortsette med framover. Vi i sekretariatet setter stor pris på dialogen vi har med medlemmene, og ønsker alle store og små innspill velkomne. Vi gleder oss også til å besøke enda flere sentre i 2023.

Jeg vil rette en stor takk til ansatte, styret og hele organisasjonen for det gode samarbeidet i året som har gått. Mitt første hele år som daglig leder i Kriresentersekretariatet har vært innholdsrikt, inspirerende, frustrerende og fløyet av gårde. Jeg er stolt og ydmyk over alt organisasjonen får til, og ivrig etter å utrette mer. Utdringene står i kø, noe vi har fått bekreftet i løpet av året: Riksrevisjonen kom med krass kritikk av myndighetens innsats mot vold i nære relasjoner og Europarådets kontrollorgan GREVIO kom med kritikk av Norges kritesentertilbud. Menns vold mot kvinner og vold i nære relasjoner har enorme menneskelige og økonomiske kostnader for samfunnet. Situasjonen er alvorlig i likestillingslandet Norge. Det er bare å brette opp ermene og fortsette kampen.

Ane Fossum

Daglig leder Kriresentersekretariatet

Styrets signatur:

Heidi Olden Eng, sign.

Styreleder representant region sørøst

Martine Sorknes Ødegården, sign.

Ansattrepresentant

Wanja J. Sæther, sign.

Nestleder, styrerepresentant region nord

Inger-Lise Kilmark, sign.

Styrerepresentant region nord

Else Marie Berg Lorentzen, sign.

Styrerepresentant region sørøst

Unni Selnes, sign.

Styrerepresentant region vest